

У К Р А І Н А

Р О З П О Р Я Д Ж Е Н Н Я

голови Закарпатської обласної державної адміністрації

04.07.2018

Ужгород

№ 412

Про Програму забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року

Відповідно до статей 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, Закону України „Про національні меншини в Україні”, постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 344 „Про затвердження Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року”, з метою розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області та забезпечення поглиблення співпраці із закордонними українцями, у зв'язку із необхідністю внесення змін та доповнень до Програми забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки, схваленої розпорядженням голови облдержадміністрації 05.11.2015 № 392, затвердженої рішенням обласної ради 22.12.2015 № 82:

1. Схвалити Програму забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року, що додається, та подати її на розгляд сесії обласної ради.

2. Структурним підрозділам облдержадміністрації, райдержадміністраціям, міськвиконкомам забезпечувати:

2.1. Виконання плану заходів Програми.

2.2. Подання інформації про хід реалізації Програми управлінню національностей та релігій облдержадміністрації щороку до 20 січня.

3. Управлінню національностей та релігій облдержадміністрації про хід виконання Програми інформувати облдержадміністрацію та обласну раду щороку до 10 лютого.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника голови державної адміністрації Дурана І. П.

Голова державної адміністрації Г. МОСКАЛЬ

ПРОГРАМА

забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року

Загальні положення

Програму забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року (далі – Програма) розроблено відповідно до Конституції України, Декларації прав національностей України, законів України „Про національні меншини в Україні”, „Про громадські об’єднання”, „Про освіту”, постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 344 „Про затвердження Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року” основних положень Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2020 року.

Засади Програми відповідають загальноновизнаним міжнародним нормам та стандартам у сфері забезпечення прав національних меншин, зокрема положенням Рамкової конвенції про захист національних меншин та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, а також Концепції Державної програми співпраці із закордонними українцями.

1. Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямовано Програму

Реалізація державної етнонаціональної політики є важливою умовою формування і функціонування в Україні соціальної правової держави відповідно до сучасних світових і європейських стандартів у галузі прав людини, утвердженні в українському суспільстві засад гуманізму і демократії, забезпечення всебічного розвитку етнічних спільнот.

За результатами Всеукраїнського перепису населення 2001 року в області проживає понад 100 національностей і народностей, у тому числі: українці (80,5 відс.), угорці (12,1 відс.), румуни (2,6 відс.), росіяни (2,5 відс.), роми (1,1 відс.), словаки (0,5 відс.), німці (0,3 відс.), євреї (0,2 відсотка). Для задоволення їх потреб створено мережу освітніх та культурно-мистецьких закладів, яку приведено відповідно до національного складу населення.

В області легалізовано 64 обласних громадських організацій національних спільнот, функціонують 113 загальноосвітніх навчальних закладів, п’ять ліцеїв приватної форми власності, 107 дошкільних навчальних закладів, у яких навчання та виховання здійснюється мовами національних меншин. У місцях компактного проживання представників національних меншин діє 317 колективів художньої самодіяльності, 95 бібліотек.

Здійснюється послідовна робота з питань реалізації чинного законодавства

України в контексті задоволення етнічної, мовної, культурної самобутності національних меншин відповідно до положень Загальної декларації прав людини, Конвенції про захист прав і основних свобод людини, Рамкової конвенції про захист національних меншин, інших міжнародних актів.

Однак аналіз стану розвитку освіти і культури національних спільнот області свідчить, що наявні фінансові ресурси у розрізі місцевих бюджетів не забезпечують повною мірою потреби національних меншин. Зокрема, у галузі освіти потребують фінансової підтримки заходи із задоволення мовних потреб національних спільнот. У галузі культури доцільно надавати фінансову підтримку художнім колективам національних меншин для участі у міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких акціях, проведенні свят, фестивалів культур національних меншин.

Українці мають одну з найбільших діаспор у світі, яка здатна сприяти реалізації інтересів України та формуванню її міжнародного іміджу. Відтак реалізація заходів щодо співпраці із закордонними українцями має стати дієвим інструментом реалізації державної політики у сфері розвитку та поглиблення співробітництва із закордонними українцями.

Вищезазначені проблеми є основою для формулювання мети та основних завдань Програми.

Паспорт Програми наведено у додатку 1 до Програми.

2. Мета Програми

Програму розроблено з метою підвищення рівня задоволення етнокультурних потреб національних меншин області, розвитку їх освіти відповідно до основних положень Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2020 року, а також забезпечення поглиблення співпраці із закордонними українцями.

3. Шляхи і засоби розв'язання проблеми

Для розв'язання проблем у сфері міжнаціональних відносин розроблено план заходів щодо виконання Програми забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року.

Виконання Програми здійснюється шляхом визначення пріоритетних заходів із забезпечення реалізації в області державної політики у сфері захисту прав національних меншин, задоволення їх етнонаціональних потреб та поглиблення співпраці з представниками української діаспори, надання допомоги закладам освіти за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова.

4. Основні напрями та план заходів щодо виконання Програми

Основні напрями та план заходів щодо виконання Програми забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року розроблено відповідно до чинного законодавства України у сфері міжнаціональних відносин, захисту прав національних меншин, співпраці із закордонними українцями, та наведено у додатку 2 до Програми.

Виконання плану заходів Програми забезпечують структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми.

5. Обсяги і джерела фінансування Програми

Джерело фінансування	Обсяг коштів для виконання Програми (тис. грн.)				
	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Обласний бюджет	505,0	829,0	1005,0	1191,0	1357,0
ВСЬОГО:	505,0	829,0	1005,0	1191,0	1357,0

6. Перелік завдань Програми та результативні показники

Основні завдання Програми:

реалізація державної політики у сфері освіти та культури, духовних потреб національних меншин;

проведення культурно-просвітницьких заходів, спрямованих на формування толерантності, поваги до історії, мови, традицій представників різних національностей;

забезпечення умов для здобуття освіти мовами національних меншин.

Результативні показники Програми у галузі освіти, культури:

інтеграція національної освіти у європейський освітній простір;

забезпечення реалізації основних положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин та Рамкової конвенції про захист національних меншин;

утвердження гуманістичних цінностей, відродження духовного потенціалу національних меншин;

задоволення потреб національних меншин у сфері освіти, культури, збереження та розвиток мов, традицій, звичаїв;

розвиток самобутньої національної творчості національних спільнот;

проведення семінарів, занять для викладачів україністики закладів освіти за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, на базі закладів освіти області;

надання підтримки громадським організаціям закордонних українців, центрам української культури, закладам освіти за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова;

залучення дітей і молоді з числа закордонних українців, які проживають за кордоном, з метою їх ознайомлення з національними традиціями, літературою, історією України у літні табори області.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію роботи з виконання Програми та контроль за ходом реалізації її плану заходів покладається на управління національностей та релігій облдержадміністрації.

Внесення змін до Програми схвалюється розпорядженням голови облдержадміністрації за поданням управління національностей та релігій облдержадміністрації або іншого зацікавленого структурного підрозділу облдержадміністрації і затверджується відповідним рішенням обласної ради.

ПАСПОРТ

Програми забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року

1. Ініціатор розроблення Програми	Обласна державна адміністрація
2. Підстава для розроблення Програми	Закони України „Про місцеві державні адміністрації”, „Про національні меншини в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 344 „Про затвердження Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року”
3. Розробник Програми	Управління національностей та релігій облдержадміністрації
4. Відповідальні виконавці Програми	Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; соціального захисту населення; інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю; культури; економічного розвитку і торгівлі; управління облдержадміністрації: національностей та релігій; зовнішньоекономічних зв'язків, інвестицій та транскордонного співробітництва; молоді та спорту, райдержадміністрації, міськвиконкоми, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, комунальний вищий навчальний заклад „Ужгородський коледж культури і мистецтв”, державний вищий навчальний заклад „Ужгородський національний університет” (за згодою)
5. Учасники Програми	Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; соціального захисту населення; інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю; культури; економічного розвитку і торгівлі; управління облдержадміністрації: національностей та релігій; зовнішньоекономічних зв'язків, інвестицій та транскордонного співробітництва; молоді та спорту, райдержадміністрації, міськвиконкоми, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, комунальний вищий

	навчальний заклад „Ужгородський коледж культури і мистецтв”, державний вищий навчальний заклад „Ужгородський національний університет” (за згодою)
6. Термін реалізації Програми	2016 – 2020 роки
7. Фінансове забезпечення Програми	Забезпечення реалізації Програми здійснюється за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів. Для виконання заходів Програми необхідно фінансування у сумі 4887,0 тис. грн., у тому числі: 2016 рік – 505,0 тис. грн.; 2017 рік – 829,0 тис. грн.; 2018 рік – 1005,0 тис. грн.; 2019 рік – 1191,0 тис. грн.; 2020 рік – 1357,0 тис. гривень

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ПЛАН ЗАХОДІВ

щодо виконання Програми забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області
на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Заходи Програми	Строк виконання заходів	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. грн.), у тому числі:					Очікуваний результат
						2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Науково-освітня та просвітницька діяльність	Проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом з питань удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у навчально-виховну практику навчальних закладів із навчанням та вихованням мовами національних меншин новітніх педагогічних та наукових технологій, інтеграції національної освіти і культури у європейський освітній простір	Щороку, постійно	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління національностей та релігій облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти	Обласний бюджет	15,0	20,0	20,0	25,0	30,0	Реалізація чинного законодавства України щодо забезпечення прав національних меншин області в галузі освіти та культури

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2.		Здійснення якісного перекладу конкурсних завдань предметних олімпіад для учнів шкіл з навчанням мовами національних меншин і для організації проведення IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад	Щороку, постійно	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти	Обласний бюджет	90,0	95,0	95,0	99,0	99,0	Створення належних умов для забезпечення мовних прав національних меншин
3.		Впровадження та розвиток мультилінгвального (багатомовного) навчання у закладах області (покращення навчально-методичної та матеріально-технічної бази)	Щороку, постійно	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти	Обласний бюджет	20,0	20,0	30,0	30,0	30,0	Створення належних умов для навчання і виховання дітей та учнів
4.		Проведення культурних, просвітницьких, спортивних, туристичних заходів, спрямованих на формування толерантності, поваги до історії, мови, традицій представників різних національностей, поповненні знань з етнографії та культури	Постійно	Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури; економічного розвитку і торгівлі, управління молоді та спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0	Реалізація положень Закону України „Про національні меншини в Україні”, забезпечення в області здійснення єдиної державної політики у сфері міжнародних відносин

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5.		Співпраця навчальних, культурних закладів області із зарубіжними партнерами, у тому числі обмін групами науковців, вчителів, студентів, учнів, працівників культури і мистецтва для участі у конференціях, семінарах, тренінгах та інших масових заходах	Щороку, постійно	Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури, управління національностей та релігій облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	50,0	60,0	65,0	70,0	80,0	Обмін досвідом роботи, розширення та удосконалення зв'язків між закладами освіти, культури області та країн Карпатського євро регіону
6.		Організація і проведення науково-практичних конференцій, семінарів, засідань за круглим столом, робочих груп, комісій, форумів, зустрічей, святкових та інших заходів у сфері міжнародних відносин та захисту прав національних меншин з метою реалізації положень Рамкової конвенції про захист національних меншин, Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, протоколів міжурядових комісій з питань забезпечення прав національних меншин. Оплата видатків, пов'язаних із організацією та проведенням зазначених заходів	Щороку, постійно	Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	30,0	85,0	40,0	45,0	50,0	Реалізація чинного законодавства України щодо забезпечення прав національних меншин (проведення 25 заходів у сфері міжнародних відносин та захисту прав національних меншин)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7.		Забезпечення організаційно-методичної та матеріально-технічної підтримки освітньо-культурних центрів тасуботньо-недільних шкіл національних меншин	Щороку, постійно	Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департамент культури облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	15,0	35,0	20,0	25,0	30,0	Задоволення освітньо-культурних та духовних потреб національних спільнот (надання підтримки 4 освітньо-культурним центрам національних меншин та суботньо-недільним школам)
8.		Висвітлення у засобах масової інформації заходів культурно-просвітницької діяльності національно-культурних товариств та у сфері міжнаціональних відносин		Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації	Обласний бюджет	–	–	–	–	–	Забезпечення інформаційних потреб національних спільнот та збереження міжнаціональної злагоди
9.	Розвиток культури і традицій національних меншин	Відзначення пам'ятних дат, історичних подій, ювілеїв, урочистих подій та національних свят, що проводяться національно-культурними товариствами області	Щороку, постійно	Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департамент культури облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	15,0	15,0	20,0	25,0	30,0	Утвердження гуманістичних цінностей, забезпечення культурних потреб національних спільнот

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10.		<p>Сприяння розвитку традицій, підтримка аматорського мистецтва представників національних спільнот. З цією метою надавати:</p> <p>організаційну та фінансову підтримку професійним та аматорським художнім колективам національних меншин для участі у міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких акціях;</p> <p>організаційну, методичну та фінансову підтримку національно-культурним товариствам для проведення районних, обласних фестивалів культур національних меншин;</p>	Щороку, постійно	Департамент культури облдержадміністрації, управління національностей та релігій облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	100,0	100,0	110,0	120,0	130,0	Створення позитивного іміджу області щодо реалізації державної політики у сфері міжнародних відносин. Популяризація та підтримка творчості національних меншин області
		фінансову підтримку для видання каталогів і буклетів художніх робіт і виробів декоративно-прикладного мистецтва, збірок музичних творів національних меншин				60,0	80,0	90,0	100,0	110,0	
11.		Забезпечення умов для здобуття фахової освіти угорською мовою в Ужгородському коледжі культури і мистецтв		Департамент культури облдержадміністрації, Ужгородський коледж культури і мистецтв (за згодою)	Обласний бюджет	–	–	–	–	–	Забезпечення освітніх та культурних потреб національних спільнот

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12.	Науково-освітня та просвітницька діяльність	Забезпечення навчальних закладів із навчанням мовами національних меншин додатковою літературою та допоміжними навчальними матеріалами	2017 рік	Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	–	194,0	–	–	–	Реалізація чинного законодавства України щодо забезпечення прав національних меншин області у галузі освіти
13.	Співпраця із закордонними українцями	Проведення семінарів, занять для викладачів україністики закладів освіти за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, на базі закладів освіти області	2018 – 2020 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління національностей та релігій облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	–	–	20,0	30,0	40,0	Сприяння збереженню та розвитку української мови у закордонному середовищі
14.		Надання підтримки громадським організаціям закордонних українців, центрам української культури, закладам освіти за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова	2018 – 2020 роки	Департаменти облдержадміністрації: культури; освіти і науки, управління національностей та релігій облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	–	–	20,0	25,0	30,0	Сприяння задоволенню культурних, інформаційних і мовних потреб закордонних українців

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
15.		Залучення дітей і молоді з числа закордонних українців у літні табори України з метою їх ознайомлення з національними традиціями, літературою, історією України	2018 – 2020 роки	Департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; освіти і науки; райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	–	–	95,0	147,0	168,0	Сприяння оздоровленню, задоволенню мовних потреб закордонних українців (55 дітей та молоді)
16.		Здійснення обміну групами представників закордонних українців та представників області, у тому числі молоді, учнів, студентів з метою їх участі у різнопланових заходах та вивчення української мови і традицій	2018 – 2020 роки	Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури, управління облдержадміністрації: національностей та релігій; молоді та спорту, державний вищий навчальний заклад „Ужгородський національний університет” (за згодою), райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	–	–	40,0	45,0	50,0	Сприяння задоволенню культурних та етнонаціональних потреб закордонних українців

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
17.		Налагодження співпраці з об'єднаннями, представниками бізнесових кіл закордонних українців шляхом проведення офіційних зустрічей з керівництвом області з метою укладення спільних документів про співробітництво, участі у спільних проектах, заходах та ініціативах економічного співробітництва в області та за кордоном	2018 – 2020 роки	Управління облдержадміністрації: зовнішньоекономічних зв'язків, інвестицій та транскордонного співробітництва; національностей та релігій, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	–	–	200,0	250,0	300,0	Розвиток та поглиблення співробітництва з об'єднаннями закордонних українців; створення сприятливих умов для реалізації в області інвестиційних проектів
ВСЬОГО:						505,0	829,0	1005,0	1191,0	1357,0	